

ABSOLUTIZEM Soglasje stanov absolutizem (16.st.Španija). Najpopolnejša oblika v FRA(17.st) vzor novega pol. sistema v vsej Evropi.
FRA Richelieu & Mazarin strla odpor plemstva 2/2 17.st kralj Ludvik viadal najbolj centralizirani državi v Evropi plemiči obdržijo le še častne naslove - gl. vloga preide na kralja in nj. uradnike (uprava 40Kuradnikov) iz vrst mešč. in niž. plemstva. s smislom za gosp. poslovanje. Jean-Baptiste Colbert - merkantilizem Isla po dragih kov., razvoj trg., obrti, manufaktur, zaščita dom.proizvodnje, kolonije, nadzorovanje poteka proiz., določanje cen, mezd...
FRA vojne za prevlado ne uspe - močna koalicija
NEM 200 drž. dež. knezi nastanek Pruske drž. (nem.vit.red, protestantizem)
RUS car Peter 1. (konec 17.st) reformiral upravo in gosp. iz niž. plemstva uradniška aristokrac. izkoriščanje manufakture, momarica, trgovina, vojska zmaga nad Švedi in Turki (Z)
ANG 1/2 17.st poskus kralja Magna charta libertatum (stanovi) parlament - zgornji in spodnji dom davek državljska vojna(1642) Oliver Cromwell (puritanec/anglik.) lord protektor smrt Viljem Oranski Bill of rights (zakon, davek, vojska, govor, seje, sodniki, svoboda vere) deljenje oblasti

TEH.&IND. REV. prisvajanje ozemelj na drugih celinah (ŠPA, PORT, NIZ; ANG, FRA in kopenska RUS) ŠPA (SR&J, AMER + Filipini), PORT (Brazilija + Afr., Azija, Indija (Goa)) NIZ dobi premoč na morju NIZ izrine PORT iz Azije (Kap, Indonezija) nizozemska vzhodnoindijska družba (+ Gvajana, Antili, Novi Amsterdam) ANG (13), New York angleška V Ind. družba tekmovanje s FRA (Kan-Meh.zaliv) vojne (porazi FRA v Evr) ANG (+Nova Fund., Nova Škotska, Hudsonova drž) 7 letna vojna FRA v Evr.(56-63) ANG(+Kanada, V od Misis.) RUS požiganje, pokristjanjevanje, ropanje...

LIND&TEH REV. spoznanja v naravoslovju, trigonometrija parni stroj kapital povpraševanje (tekstil) nastanek ind. naselij cenen prevoz železo, premog, koks, premogovništvo (ANG) **DEJAVNIKI:** človek (delovna sila) kapital promet naravna bogastva tovarna stroji (tehnologija) **ZNAČILNOSTI:** propad cehov, obrti nastanek ind. revirjev, onesnaževanje bogatenje buržoazije nastanek proletariata

RAZSVETLJENSTVO znanstvena razlaga sveta moč razuma Isaac Newton (Bacon + Descartes) nastanek Akademij znanosti (Ludvik XIV) v Parizu Fahrenheit, Celsius, Galvani, Volta, Linne nove predstave o družbi spoznanje o svobodi in enakosti med ljudmi začetek v ANG, vrhunec v FRA (18.st) Voltaire (kritike, uvedba naravnega prava, osvoboditev kmetov iz osebne odvisnosti, odpravo privilegijev plemstev in duhovščine) Montesquieu (Duh zakona, svoboda - bratstvo - enakost) Rousseau (ideja o suverenosti ljudstva) Enciklopedija **FIZIOKRATIZEM** nova gosp. teorija razsvet. Quesnay zahteva po gosp. svobodi in agrarni refor. ter zboljšanju kmetovega položaja edino produktivno kmet.

RAZSVETLJENI ABSOLUTIZEM poskus reforme fevdalnega reda dohodki!!! davčna oprost. plemstva in duh., krepitev vojske in gosp. posodobitev uprave in sodstva, dvig izobraž. ravni, šolstvo pruski kralj Friderik II. krepitev državne moči in dvig življenskega standarda prebiv. ruska kral. Katarina II. (dopis. z Voltaire & Diderot) habsbur. vlad. Marija Ter. & Jožef II. (šolstvo)

REFORMNI POSEGI V FEVD. SIS. J.SLOV. DEŽEL HABS. MONARHIJE HAB. M. 17. 18. st. osvajanja v škodo TUR povezava kronovin Marija & Jožef odprava vrste oblik stare fevd. družbe v smislu idej razsv. najpop. izvedene v AVS delu monarhije (odpor) OGR-HRV le manjši del reform Ferdinand II. povezal kronovine primogenitura (1635) 18.st Karel VI brez moških potomcev pragmatičan sankcija Marija okrepitev centralnih upravnih organov na Dunaju in povezava mon. z mrežo upravnih istanc okrožja (kresije), gubernije prehod funkcije dež. stanov na državne urade nemščina sodstvo ločeno od uprave vpliv plemstva slabši merkantilistična gosp. pol. (Marija) fiziokratizem - večja gosp. svoboda (Jožef) gradnja cest, svobodna pristanišča

Odpor fevd. gospode Jožef moral odstopiti od mnogih reform nasl. Leopold II pa še od ostalih v veljavi ostanejo tolerančni, nevoljniški.
SLOVENIJA tekst. manufakture, papirnice, steklarstvo, puškarstvo, livarstvo, železo, jeklo, rudniki, fužine, plavži manjša podjetja (Zois) odprava carin v Trstu promet se poveča, prebivalstvo nuve kulture, izsuševanje Lj. barja Splošna šolska reforma in šolska obveznost (6-12.) na Slovenskem slov. narodno prebujanje prvi učbeniki

UKREPI, ki so spremenili odnos med zemljiško gosposko in podložniki: terezijanski kataster (1751) - ločitev kmečke zemlje od gosposke posesti - obdavčenje posesti jožefinski kataster (1787) - enkaobdavčenje kmečke in gosposke posesti uvedba nadzora državnih organov nad neupravičenimi zahtevami zemljiške gosposke robotniški patent (1778-1782) - omejitev tlake na 3 (največ 4) dni na teden, možnost dednega zakupa podložniški patent (1782) - odprava osebe odvisnosti podložnikov

OGRSKI DEL MON. prehod odpor plemstva namerno zaviranje načrtno naseljevanje kolonistev iz J NEM, Ogrske, ITA v obmejna območja (osvoboditev) naseljevanje Srbov žitnica